

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮಾರ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |

ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

ಶ್ರೀಮದ್ವಾಲ್ಮೀಕೀಯರಾಮಾಯಣಂ

|| ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ||

ಅಷ್ಟಾತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ

This document* has been prepared by

Sunder Kidambi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕರ್

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

---

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the Baraha font.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾರಾಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ॥

ಅಷ್ಟಾತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ

ಸೀತಯಾ ಪ್ರತ್ಯಭಿಜ್ಞಾನತಯಾ ಚಿತ್ರಕೂಟೇ ಘಟಿತಸ್ಯ ಕಾಕಪ್ರಸಂಗಸ್ಯ ಶ್ರಾವಣಂ

ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಶೀಘ್ರಮಾನಯನಯಾಗ್ರಹಕರಣಂ ಹನುಮತೇ ಚೂಡಾಮಣೇಃ

ಸಮರ್ಪಣಂ ಚ

ತತಃ ಸ ಕಪಿಶಾದೂಲಸ್ತೇನ ವಾಕ್ಯೇನ ತೋಷಿತಃ |

ಸೀತಾಮುವಾಚ ತಚ್ಚುತ್ವಾ ವಾಕ್ಯಂ ವಾಕ್ಯವಿಶಾರದಃ || ೫.೩೮.೧ ||

ಯುಕ್ತರೂಪಂ ತ್ವಯಾ ದೇವಿ ಭಾಷಿತಂ ಶುಭದರ್ಶನೇ |

ಸದೃಶಂ ಸ್ಮಿಸ್ವಭಾವಸ್ಯ ಸಾಧ್ವೀನಾಂ ವಿನಯಸ್ಯ ಚ || ೫.೩೮.೨ ||

ಸ್ಮಿತ್ವಾನ್ನ ತ್ವಂ ಸಮರ್ಥಾಸಿ ಸಾಗರಂ ವ್ಯತಿವರ್ತಿತುಂ |

ಮಾಮಧಿಷ್ಠಾಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಂ ಶತಯೋಜನಮಾಯತಂ || ೫.೩೮.೩ ||

ದ್ವಿತೀಯಂ ಕಾರಣಂ ಯಚ್ಚ ಬ್ರವೀಷಿ ವಿನಯಾನ್ವಿತೇ |

ರಾಮಾದನ್ಯಸ್ಯ ನಾರ್ಹಾಮಿ ಸಂಸರ್ಗಮಿತಿ ಜಾನಕಿ || ೫.೩೮.೪ ||

ಏತತ್ ತೇ ದೇವಿ ಸದೃಶಂ ಪತ್ನ್ಯಾಸ್ತಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ |

ಕಾ ಹ್ಯನ್ಯಾ ತ್ವಾಮೃತೇ ದೇವಿ ಬ್ರೂಯಾದ್ ವಚನಮೀದೃಶಂ || ೫.೩೮.೫ ||

ಶ್ರೋಷ್ಯತೇ ಚೈವ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಃ ಸರ್ವಂ ನಿರವಶೇಷತಃ |

ಚೇಷ್ಟಿತಂ ಯತ್ ತ್ವಯಾ ದೇವಿ ಭಾಷಿತಂ ಚ ಮಮಾಗ್ರತಃ || ೫.೩೮.೬ ||

ಕಾರಣೈರ್ಬಹುಭಿದೇವಿ ರಾಮಪ್ರಿಯಚಿಕೀರ್ಷಯಾ |

ಸ್ನೇಹಪ್ರಸ್ಥನ್ನಮನಸಾ ಮಯೈತತ್ ಸಮುದೀರಿತಂ || ೫.೩೮.೭ ||

ಲಂಕಾಯಾ ದುಷ್ಟವೇಶತ್ವಾದ್ ದುಸ್ತರತ್ವಾನ್ಮಹೋದಧೇಃ |
ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಾತ್ಮನಶ್ಚೈವ ಮಯೈತತ್ ಸಮುದೀರಿತಂ || ೫.೩೮.೮ ||

ಇಚ್ಛಾಮಿ ತ್ವಾಂ ಸಮಾನೇತುಮದ್ಯೈವ ರಘುನಂದಿನಾ |
ಗುರುಸ್ನೇಹೇನ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಚ ನಾನ್ಯಥಾ ತದುದಾಹೃತಂ || ೫.೩೮.೯ ||

ಯದಿ ನೋತ್ಸಹಸೇ ಯಾತುಂ ಮಯಾ ಸಾರ್ಥಮನಿಂದಿತೇ |
ಅಭಿಜ್ಞಾನಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ತ್ವಂ ಜಾನೀಯಾದ್ ರಾಘವೋ ಹಿ ಯತ್ || ೫.೩೮.೧೦ ||

ಏವಮುಕ್ತಾ ಹನುಮತಾ ಸೀತಾ ಸುರಸುತೋಪಮಾ |
ಉವಾಚ ವಚನಂ ಮಂದಂ ಬಾಷ್ಟಪ್ರಗ್ರಥಿತಾಕ್ಷರಂ || ೫.೩೮.೧೧ ||

ಇದಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಭಿಜ್ಞಾನಂ ಬ್ರೂಯಾಸ್ವಂ ತು ಮಮ ಪ್ರಿಯಂ ||
ಶೈಲಸ್ಯ ಚಿತ್ರಕೂಟಸ್ಯ ಪಾದೇ ಪೂರ್ವೋತ್ತರೇ ಪದೇ || ೫.೩೮.೧೨ ||

ತಾಪಸಾಶ್ರಮವಾಸಿನ್ಯಾಃ ಪ್ರಾಜ್ಯಮೂಲಫಲೋದಕೇ |
ತಸ್ಮಿನ್ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಿತೇ ದೇಶೇ ಮಂದಾಕಿನ್ಯವಿದೂರತಃ || ೫.೩೮.೧೩ ||

ತಸ್ಯೋಪವನಖಂಡೇಷು ನಾನಾಪುಷ್ಪಸುಗಂಧಿಷು |
ವಿಹೃತ್ಯ ಸಲಿಲೇ ಕ್ಲಿನ್ನೋ ಮಮಾಂಕೇ ಸಮುಪಾವಿಶಃ || ೫.೩೮.೧೪ ||

ತತೋ ಮಾಂಸಸಮಾಯುಕ್ತೋ ವಾಯಸಃ ಪರ್ಯತುಂಡಯತ್ |
ತಮಹಂ ಲೋಷ್ಟಮುದ್ಯಮ್ಯ ವಾರಯಾಮಿ ಸ್ಮ ವಾಯಸಂ || ೫.೩೮.೧೫ ||

ದಾರರ್ಯಃ ಸ ಚ ಮಾಂ ಕಾಕಸ್ತತ್ರೈವ ಪರಿಲೀಯತೇ |
ನ ಚಾಪ್ಯುಪಾರಮನ್ಮಾಂಸಾದ್ ಭಕ್ಷಾರ್ಥಿಃ ಬಲಿಭೋಜನಃ || ೫.೩೮.೧೬ ||

ಉತ್ಕರ್ಷಂತ್ಯಾಂ ಚ ರಶನಾಂ ಕ್ರುದ್ಧಾಯಾಂ ಮಯಿ ಪಕ್ಷಿಣೇ |
ಸ್ತ್ರಂಸಮಾನೇ ಚ ವಸನೇ ತತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತ್ವಯಾ ಹ್ಯಹಂ || ೫.೩೮.೧೭ ||

ತ್ವಯಾ ವಿಹಸಿತಾ ಚಾಹಂ ಕ್ರುದ್ಧಾ ಸಂಲಜ್ಜಿತಾ ತದಾ |
ಭಕ್ಷ್ಯಗೃಧ್ಧೇನ ಕಾಕೇನ ದಾರಿತಾ ತ್ವಾಮುಪಾಗತಾ || ೫.೩೮.೧೮ ||

ಅಪಾರವಾರಮಕ್ಷೋಭ್ಯಂ ಗಾಂಭೀರ್ಯಾತ್ ಸಾಗರೋಪಮಂ |
ಭರ್ತಾರಂ ಸಸಮುದ್ರಾಯಾ ಧರಣ್ಯಾ ವಾಸವೋಪಮಂ || ೫.೩೮.೪೦ ||

ಏವಮಸ್ತ್ರವಿದಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಬಲವಾನ್ ಸತ್ತ್ವವಾನಪಿ |
ಕಿಮರ್ಥಮಸ್ತ್ರಂ ರಕ್ಷಃಸು ನ ಯೋಜಯಸಿ ರಾಘವ || ೫.೩೮.೪೧ ||

ನ ನಾಗಾ ನಾಪಿ ಗಂಧರ್ವಾ ನ ಸುರಾ ನ ಮರುದ್ಗಣಾಃ |
ರಾಮಸ್ಯ ಸಮರೇ ವೇಗಂ ಶಕ್ತಾಃ ಪ್ರತಿಸಮೀಹಿತುಂ || ೫.೩೮.೪೨ ||

ತಸ್ಯ ವೀರ್ಯವತಃ ಕಚ್ಚಿದ್ ಯದ್ಯಸ್ತಿ ಮಯಿ ಸಂಭ್ರಮಃ |
ಕಿಮರ್ಥಂ ನ ಶರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈಃ ಕ್ಷಯಂ ನಯತಿ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ || ೫.೩೮.೪೩ ||

ಭ್ರಾತುರಾದೇಶಮಾದಾಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ವಾ ಪರಂತಪಃ |
ಕಸ್ಯ ಹೇತೋರ್ನ ಮಾಂ ವೀರಃ ಪರಿತ್ರಾತಿ ಮಹಾಬಲಃ || ೫.೩೮.೪೪ ||

ಯದಿ ತೌ ಪುರುಷವ್ಯಾಘ್ರೌ ವಾಯ್ವಿಂದ್ರಸಮತೇಜಸೌ |
ಸುರಾಣಾಮಪಿ ದುರ್ಧರ್ಷೌ ಕಿಮರ್ಥಂ ಮಾಮುಪೇಕ್ಷತಃ || ೫.೩೮.೪೫ ||

ಮಮೈವ ದುಷ್ಕೃತಂ ಕಿಂಚಿನ್ಮಹದಸ್ತಿ ನ ಸಂಶಯಃ |
ಸಮರ್ಥಾವಪಿ ತೌ ಯನ್ಮಾಂ ನಾವೇಕ್ಷೇತೇ ಪರಂತಪೌ || ೫.೩೮.೪೬ ||

ವೈದೇಹ್ಯಾ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಕರುಣಂ ಸಾಶ್ರು ಭಾಷಿತಂ |
ಅಥಾಬ್ರವೀನ್ಮಹಾತೇಜಾ ಹನೂರ್ಮಾ ಹರಿಯೂಧಪಃ || ೫.೩೮.೪೭ ||

ತ್ವಚ್ಛೋಕವಿಮುಖೋ ರಾವೋ ದೇವಿ ಸತ್ಯೇನ ತೇ ಶಪೇ |
ರಾವೇ ದುಃಖಾಭಿಪನ್ನೇ ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪರಿತಪ್ಯತೇ || ೫.೩೮.೪೮ ||

ಕಥಂಚಿದ್ ಭವತೀ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನ ಕಾಲಃ ಪರಿಶೋಚಿತುಂ |
ಇಮಂ ಮುಹೂರ್ತಂ ದುಃಖಾನಾಮಂತಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸಿ ಶೋಭನೇ || ೫.೩೮.೪೯ ||

ತಾವುಭೌ ಪುರುಷವ್ಯಾಘ್ರೌ ರಾಜಪುತ್ರೌ ಮಹಾಬಲೌ |
ತ್ವದ್ಧರ್ಷನಕೃತೋತ್ಸಾಹೌ ಲೋರ್ಕಾ ಭಸ್ಮೀಕರಿಷ್ಯತಃ || ೫.೩೮.೫೦ ||

ಹತ್ವಾ ಚ ಸಮರಕ್ರೂರಂ ರಾವಣಂ ಸಹಬಾಂಧವಂ |

ರಾಘವಸ್ತ್ವಾಂ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ಸ್ತ್ವಾಂ ಪುರೀಂ ಪ್ರತಿ ನೇಷ್ಯತಿ || ೫.೩೮.೫೧ ||

ಬ್ರೂಹಿ ಯದ್ ರಾಘವೋ ವಾಚ್ಯೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಃ |

ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾಪಿ ತೇಜಸ್ವೀ ಹರಯೋ ವಾ ಸಮಾಗತಾಃ || ೫.೩೮.೫೨ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತವತಿ ತಸ್ಮಿಂಶ್ಚ ಸೀತಾ ಪುನರಥಾಬ್ರವೀತ್ |

ಕೌಸಲ್ಯಾ ಲೋಕಭರ್ತಾರಂ ಸುಷುಮೇ ಯಂ ಮನಸ್ವಿನೀ || ೫.೩೮.೫೩ ||

ತಂ ಮಮಾರ್ಥೇ ಸುಖಂ ಪೃಚ್ಛ ಶಿರಸಾ ಚಾಭಿವಾದಯ |

ಸ್ರಜಶ್ಚ ಸರ್ವರತ್ನಾನಿ ಪ್ರಿಯಾಯಾಶ್ಚ ವರಾಂಗನಾಃ || ೫.೩೮.೫೪ ||

ಐಶ್ವರ್ಯಂ ಚ ವಿಶಾಲಾಯಾಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮಪಿ ದುರ್ಲಭಂ |

ಪಿತರಂ ಮಾತರಂ ಚೈವ ಸಮಾನ್ಯಾಭಿಪ್ರಸಾದ್ಯ ಚ || ೫.೩೮.೫೫ ||

ಅನುಪ್ರವ್ರಜಿತೋ ರಾಮಂ ಸುಮಿತ್ರಾ ಯೇನ ಸುಪ್ರಜಾಃ |

ಆನುಕೂಲೈನ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಸುಖಮನುತ್ತಮಂ || ೫.೩೮.೫೬ ||

ಅನುಗಚ್ಛತಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ಭ್ರಾತರಂ ಪಾಲರ್ಯಾ ವನೇ |

ಸಿಂಹಸ್ಕಂಧೋ ಮಹಾಬಾಹುರ್ಮನಸ್ವೀ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನಃ || ೫.೩೮.೫೭ ||

ಪಿತೃವದ್ ವರ್ತತೇ ರಾಮೇ ಮಾತೃವನ್ಮಾಂ ಸಮಾಚರತ್ |

ಹ್ರಿಯಮಾಣಾಂ ತದಾ ವೀರೋ ನ ತು ಮಾಂ ವೇದ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ || ೫.೩೮.೫೮ ||

ವೃದ್ಧೋಪಸೇವೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ವಾ ಶಕ್ತೋ ನ ಬಹುಭಾಷಿತಾ |

ರಾಜಪುತ್ರಪ್ರಿಯಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸದೃಶಃ ಶ್ವಶುರಸ್ಯ ಮೇ || ೫.೩೮.೫೯ ||

ಮತ್ತಃ ಪ್ರಿಯತರೋ ನಿತ್ಯಂ ಭ್ರಾತಾ ರಾಮಸ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ |

ನಿಯುಕ್ತೋ ಧುರಿ ಯಸ್ಯಾಂ ತು ತಾಮುದ್ವಹತಿ ವೀರ್ಯರ್ವಾ || ೫.೩೮.೬೦ ||

ಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಘವೋ ನೈವ ವೃತ್ತಮಾರ್ಯಮನುಸ್ಮರತ್ |

ಸ ಮಮಾರ್ಥಾಯ ಕುಶಲಂ ವಕ್ತವ್ಯೋ ವಚನಾನ್ಮಮ || ೫.೩೮.೬೧ ||

ಮೃದುರ್ನಿತ್ಯಂ ಶುಚಿದರ್ಶ್ವಃ ಪ್ರಿಯೋ ರಾಮಸ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ |
ಯಥಾ ಹಿ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠ ದುಃಖಕ್ಷಯಕರೋ ಭವೇತ್ || ೫.೩೮.೬೨ ||

ತ್ವಮಸ್ಮಿನ್ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹೇ ಪ್ರಮಾಣಂ ಹರಿಯೂಥಪ |
ರಾಘವಸ್ತ್ವತ್ಸಮಾರಂಭಾನ್ಮಯಿ ಯತ್ನಪರೋ ಭವೇತ್ || ೫.೩೮.೬೩ ||

ಇದಂ ಬ್ರೂಯಾಶ್ಚ ಮೇ ನಾಥಂ ಶೂರಂ ರಾಮಂ ಪುನಃ ಪುನಃ |
ಜೀವಿತಂ ಧಾರಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಮಾಸಂ ದಶರಥಾತ್ಮಜ || ೫.೩೮.೬೪ ||

ಊರ್ಧ್ವಂ ಮಾಸಾನ್ ಜೀವೇಯಂ ಸತ್ಯೇನಾಹಂ ಬ್ರವೀಮಿ ತೇ |
ರಾವಣೇನೋಪರುದ್ಧಾಂ ಮಾಂ ನಿಕೃತ್ಯಾ ಪಾಪಕರ್ಮಣಾ |
ತ್ರಾತುಮರ್ಹಸಿ ವೀರ ತ್ವಂ ಪಾತಾಲಾದಿವ ಕೌಶಿಕೀಂ || ೫.೩೮.೬೫ ||

ತತೋ ವಸ್ತ್ರಗತಂ ಮುಕ್ತ್ವಾ ದಿವ್ಯಂ ಚೂಡಾಮಣಿಂ ಶುಭಂ |
ಪ್ರದೇಯೋ ರಾಘವಾಯೇತಿ ಸೀತಾ ಹನುಮತೇ ದದೌ || ೫.೩೮.೬೬ ||

ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ತತೋ ವೀರೋ ಮಣಿರತ್ನಮನುತ್ತಮಂ |
ಅಂಗುಲ್ಯಾ ಯೋಜಯಾಮಾಸ ನಹ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಾಭವದ್ ಭುಜಃ || ೫.೩೮.೬೭ ||

ಮಣಿರತ್ನಂ ಕಪಿವರಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯಾಭಿವಾದ್ಯ ಚ |
ಸೀತಾಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಣತಃ ಪಾರ್ಶ್ವತಃ ಸ್ಥಿತಃ || ೫.೩೮.೬೮ ||

ಹರ್ಷೇಣ ಮಹತಾ ಯುಕ್ತಃ ಸೀತಾದರ್ಶನಜೇನ ಸಃ |
ಹೃದಯೇನ ಗತೋ ರಾಮಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚ ಸಲಕ್ಷಣಂ || ೫.೩೮.೬೯ ||

ಮಣಿವರಮುಪಗೃಹ್ಯ ತಂ ಮಹಾರ್ಹಂ
ಜನಕನ್ಮಪಾತ್ಮಜಯಾ ಧೃತಂ ಪ್ರಭಾವಾತ್ |
ಗಿರಿವರಪವನಾವಧೂತಮುಕ್ತಃ
ಸುಖಿತಮನಾಃ ಪ್ರತಿಸಂಕ್ರಮಂ ಪ್ರಪೇದೇ || ೫.೩೮.೭೦ ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇಽಷ್ಟಾತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||